

ANALYTICKÉ METODY

Klinická biochemie

OPTICKÉ METODY

- **Spektrofotometrie**
- Turbidimetrie
- Nefelometrie
- Fluorimetrie
- Delfia
- Chemiluminiscence
- Vertikální fotometrie (reader)
- Denzitometrie
- Reflexní spektrofotometrie
- Atomová emisní spektrofotometrie
- Atomová absorpční spektrofotometrie

Lambertův-Beerův zákon

$$I = I_0 \cdot 10^{-\varepsilon / c}$$

$$A_\lambda = \varepsilon_\lambda / c$$

Limitace (omezení) platnosti Lambertova-Beerova zákona způsobená chemickými a instrumentálními (technickými) vlivy - příčiny nelinearity:

- Odchylka absorpcního koeficientu při vysokých koncentracích ($>0.01 \text{ mol/l}$) vlivem elektrostatických interakcí mezi molekulami
- Rozptyl světla na částicích přítomných ve vzorku
- Fluorescence nebo fosforescence vzorku
- Nedokonale monochromatické světelné záření
- Nekoherentní světelné záření

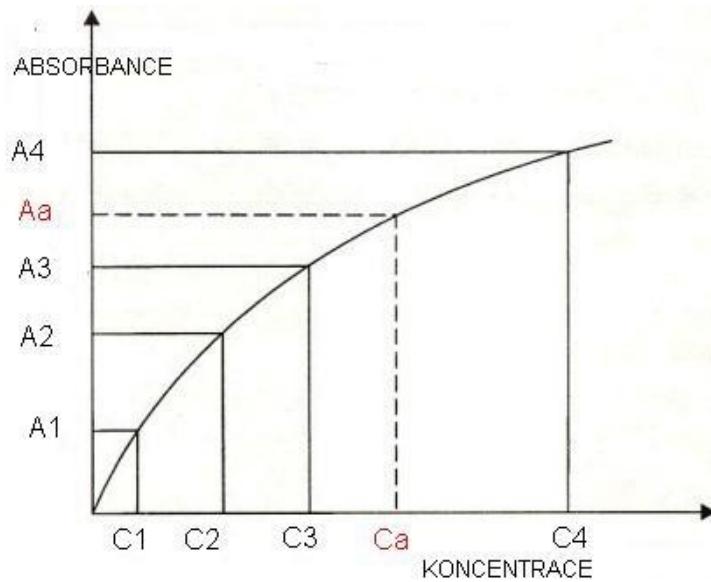
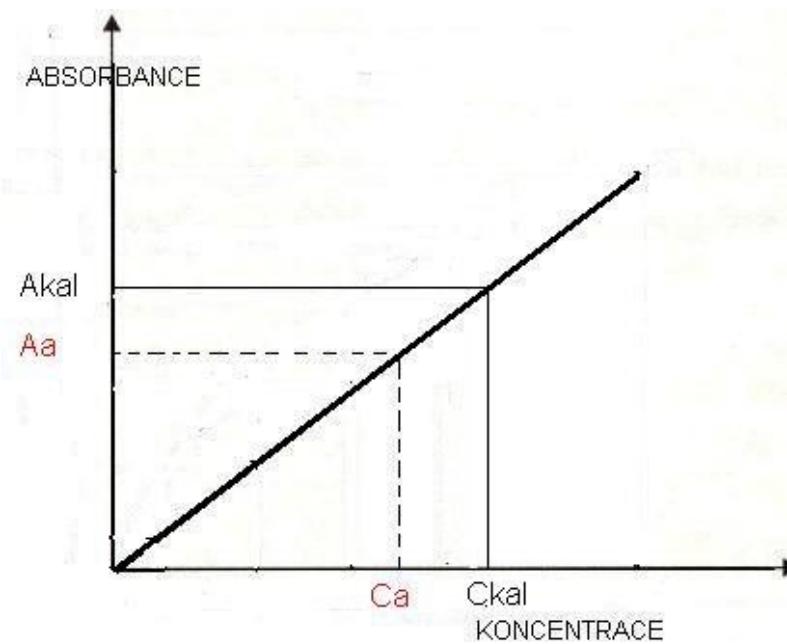
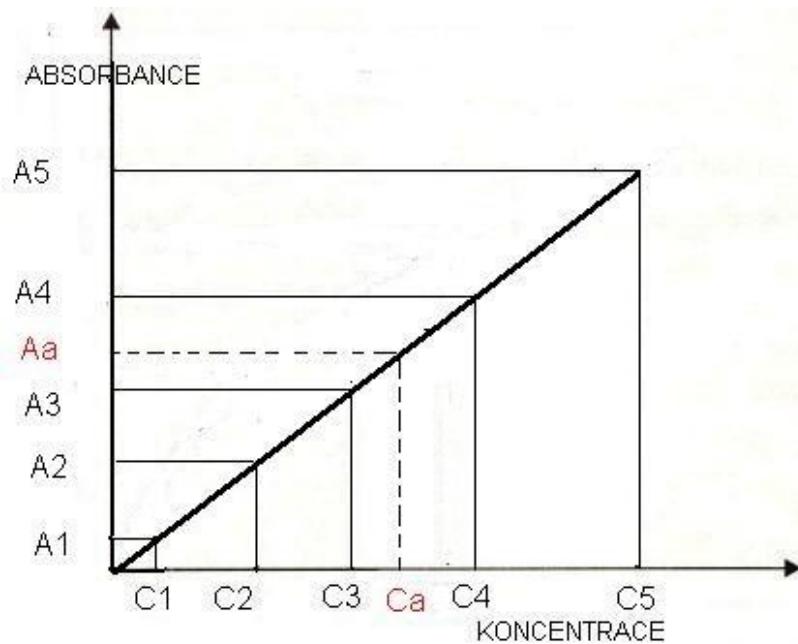
Kalibrační křivka

Citlivost metody

Linearita metody

Měřící rozsah metody

Kalibrační faktor

Kalibrační faktor = $C_{\text{kal}} / A_{\text{kal}}$

$$C_{vz} = \frac{A_{vz}}{A_{st}} \cdot C_{st}$$

$$C_{vz} = A_{vz} \cdot F$$

Měření End – point

Kinetické měření

ENZYMY

Stanovení aktivity enzymů
Enzymatické stanovení substrátů

$-\Delta / t$ substrát

$+ \Delta / t$ produkt

rychlosť průběhu reakce

REACTION MONITOR

SAMPLE [NORM] - [282]

SCALE [1000] - [20000]

[20000]

TEST

PRINT

[ALT]

15250

3)

10500

5750

1000

*** TEST CODE 1-40

REACTION MONITOR

SAMPLE [STAT] - [68]

TEST

[AMS]

SCALE (-250) - [40000]

PRINT

[40000]

P6698

19875

6813

-250

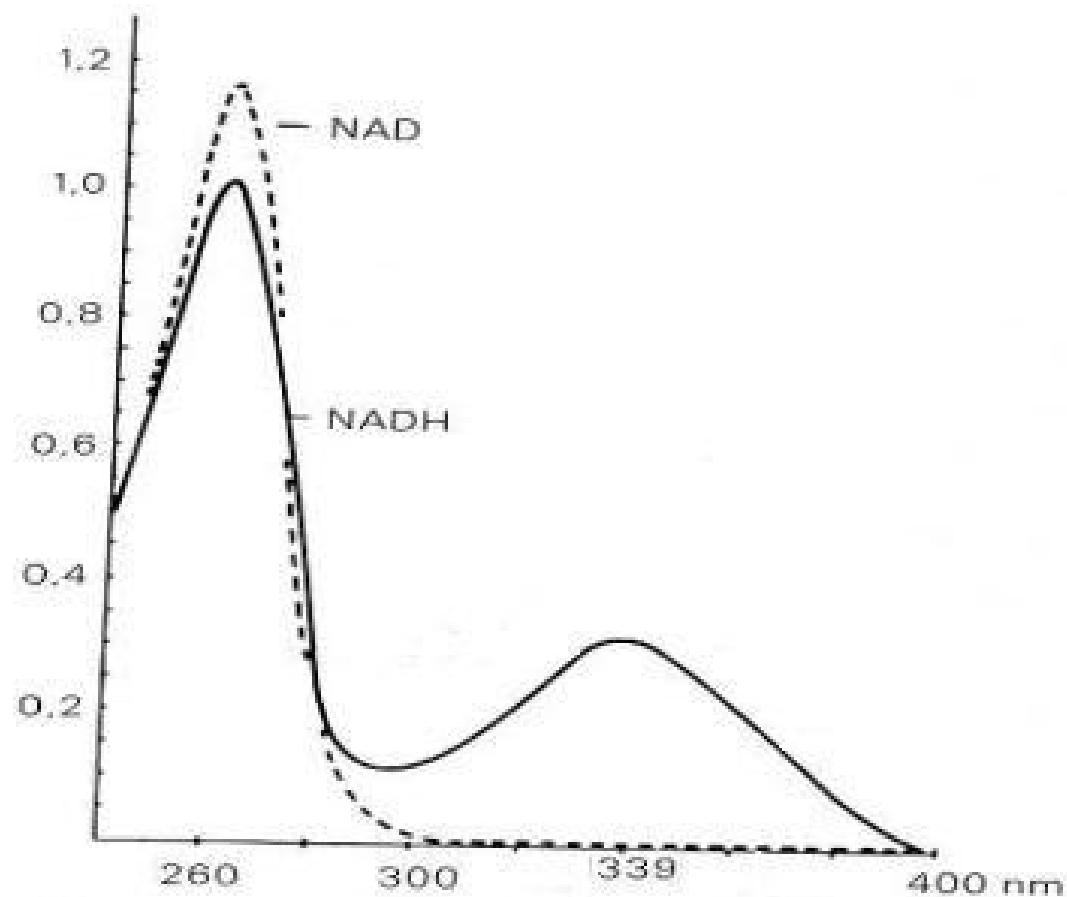
*** TEST CODE 1-40

3'

4-nitrofenylfosfát + H₂O $\leftrightarrow$ 4-nitrofenol + fosforečnan (ALP)

OPTICKÝ TEST

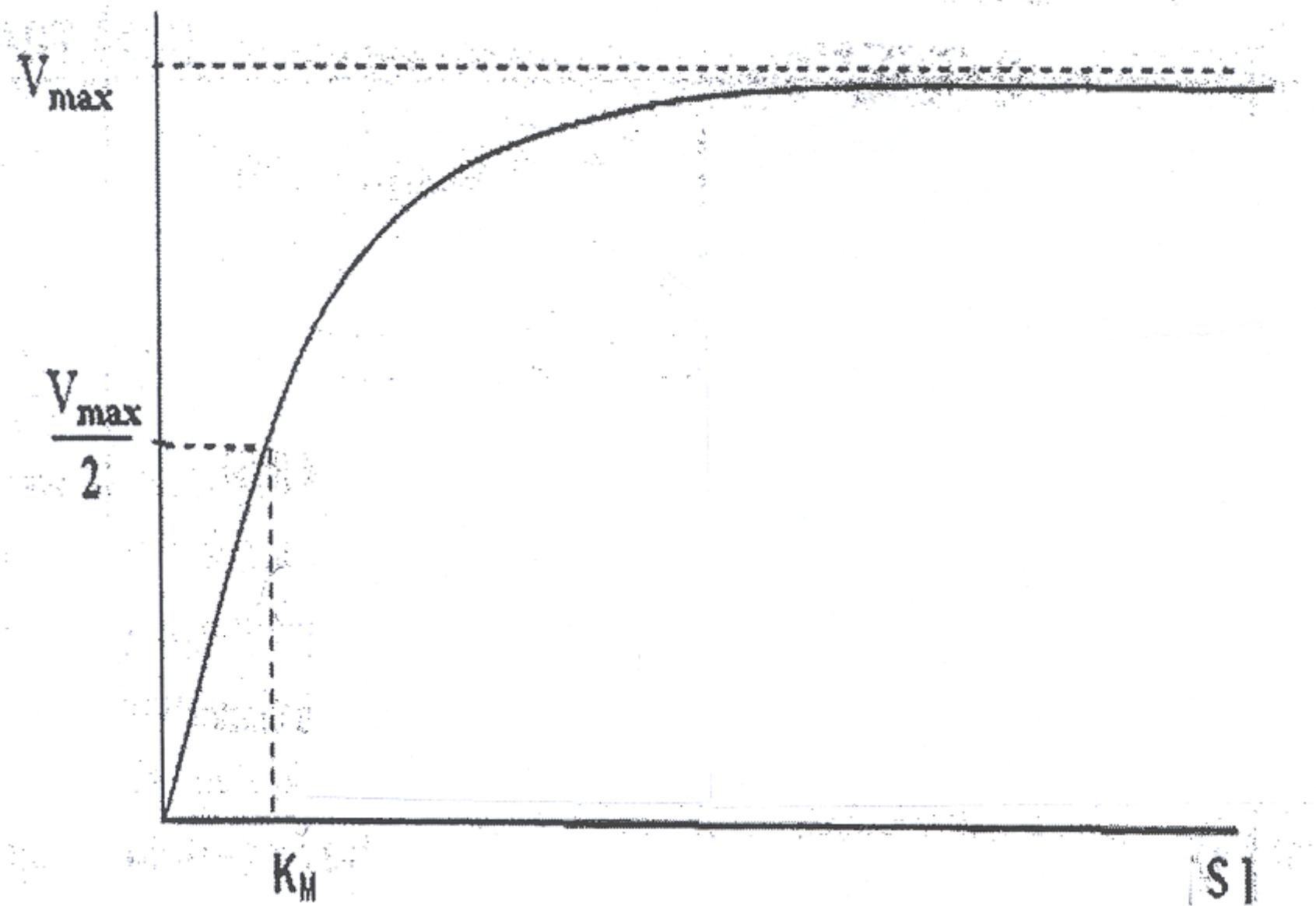

pyruvát + NADH +H⁺ ↔ L-laktát + NAD⁺ (**LD**)

KONSTANTA MICHAELISE-MENTENOVÉ

[K_m]

K_m je koncentrace substrátu, při které probíhá reakce polovinou maximální rychlosti

LUMINISCENCE

Fotoluminiscence

Fluorescence

Fosforescence

Chemiluminiscence

FLUORESCENCE

excitační

primární

emisní

sekundární

Stockesův posun

CHEMILUMINISCENCE

A a **B** jsou reaktanty

X* je excitovaný meziprodukt

P je produkt v základním stavu

hν je energie emitovaného světelného záření

DELFIA

Tento systém využívá jako fluorescenční značky **cheláty lanthanidů europia, samaria a terbia.**

Cheláty lanthanidů vykazují velký Stokesův posun (až 300 nm) a delší dobu emise než ostatní běžné fluorofory. Tyto dvě vlastnosti výrazně zvyšují citlivost a specifičnost.

Emitované záření může být měřeno až v době, kdy nespecifická fluorescence matrice vzorku pohasla. Tato nespecifická fluorescence má trvání pouze 10 ns.

Vzorek je ozařován tisící pulzy za sekundu excitačním zářením o vlnové délce 340 nm.

V intervalu mezi záblesky je měřena fluorescence vzorku po dobu 400 µs vždy po časové prodlevě v délce 400 µs.

IMUNOCHEMICKÉ REAKCE

Kompetitivní / nekompetitivní

Homogenní / nehomogenní